

*La crítica, la militància i la transformació no tenen sentit
si no es viuen des de l'amor, la tendresa i el bon humor*

Memòria
2001

Sumari

Carta del director	1
La Fundació Arrels	3
Objectius	3
2001: any apocalíptic, any de construcció	4-5
Per què hi ha persones sense llar	6-9
L'equip humà	10
Els voluntaris prenen la paraula	11
Atenció directa	13-17
Sensibilització i comunicació	18-19
Els joves i Arrels	20-21
Acció social a Catalunya	22-23
Per què col·laboro?	24
Llar Pere Barnés	25
Els nostres comptes	26-28
Voleu col·laborar?	29

La frase de la portada és de la nostra companya Lourdes Zambrana, treballadora social d'Arrels. És un fragment del número 110 "Noves militàncies per a temps nous" dels Quaderns de Cristianisme i Justícia.

Arrels Fundació / Memòria 2001

Coordinació: Ramon Noró i Olga Garcia

Disseny i compaginació: Creactius

Fotografia: Joan Antoni Vicent i Josep M. Gaja

Imprimeix: Masanas Gráficas

Dipòsit legal: B-11492-2002

Benvolguts amics i amigues

Sovint, el treball continuat i diari no permet veure la distància recorreguda en un temps prolongat. És quan et fixes en la fotografia d'ara fa un any, que perceps aquells petits canvis, aquells trets que amb el temps s'han pronunciat, aquells defectes que no s'han aconseguit superar del tot.

Amb les dades del 2001 damunt la taula, hem comprovat com els esforços d'anys anteriors han donat el seu resultat: és el cas del Taller Ocupacional, iniciat el mes d'abril i de la posada en marxa de 3 pisos que, juntament amb el pagament de pensions i àpats en restaurants, hem agrupat dins del Programa d'Accés a l'Habitatge.

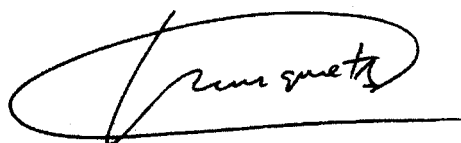
El proper mes de novembre arribarem als 15 anys de treball. En aquest temps s'han atès, amb diferents graus d'intensitat, més de 4.000 persones. Hem arribat fins aquí gràcies a l'esforç de moltes persones: les més de 500 que han dedicat les seves hores de voluntariat, les gairebé 30 que han posat l'esforç i les il·lusions del seu treball, i ara, ja són prop de 2.000 les persones que donen suport econòmic a Arrels Fundació.

Encara queda camí: la posada en marxa de la Llar Pere Barnés és cada dia més propera mentre la sensibilització social és un treball necessari per generar algun canvi en la societat en benefici dels sense llar.

Des de la nostra experiència de treball i contacte diari, tant amb els sense llar en algun dels àmbits d'Arrels com, paral·lelament, amb els col·laboradors amb qui mantenim relació, voluntaris, socis, i donants, percebem com la família d'Arrels es fa cada dia més àmplia, més sòlida, més madura.

Aquesta memòria us vol presentar els trets més destacats de l'any 2001, així com les reflexions d'alguns col·laboradors. Aquesta fórmula ens permet anar més enllà dels resultats i les xifres, en poder compartir, també, vivències i il·lusions en relació a la tasca d'Arrels.

Moltes gràcies a tots.

Salvador Busquets

Director d'Arrels Fundació

Arrels neix el 12 de novembre de 1987

amb l'objectiu d'atendre les persones sense sostre.

Arrels neix com a grup de servei de la

Fundació Sant Pere Claver, fundació privada que té com a finalitat essencial col·laborar en el desenvolupament integral de les persones en situació d'exclusió social. La Fundació Sant Pere Claver coordina i recull un conjunt d'iniciatives de caire social i sanitari, entre les quals trobem l'Associació Lluís Artigues per a avis del Poble Sec, la Fundació Hospital Sant Pere Claver, el Grup de Menjadors d'Infants i el servei d'acollida infantil i familiar Quatre Vents i Arrels.

Arrels es constitueix en fundació el

juliol de 1998. Després de més de deu anys de treball, la complexitat de la tasca i el creixement del projecte, fan aconsellable la constitució d'Arrels en una entitat amb forma jurídica pròpia. Aquest nou règim respon a les necessitats pròpies d'un projecte en constant creixement, i a la filosofia de la Fundació Sant Pere Claver de la qual continuem formant part.

Patronat

Francesc Vilurbina, president

Carme Zapata, vicepresidenta

Josep M. Pañella, secretari

Alfred Vernis, tresorer

Maria Concepció Ferré, vocal

Antoni Bassas, vocal

Josep M. Feliu, vocal

Josep Miralles, vocal

Objectius

La Fundació Arrels pretén:

- Dur a terme projectes propis d'atenció a les persones sense llar, adequats a les seves necessitats reals, que possibilitin itineraris de recuperació fins al nivell òptim i assolible de cada persona.
- Detectar les persones en situació de precarietat i motivar-les per tal que millorin la seva situació.
- Assolir, en cada persona atesa, nivells satisfactoris de relació personal que puguin esdevenir elements de suport i d'acompanyament.
- Aturar el procés de deteriorament personal mitjançant l'atenció de les necessitats bàsiques.
- Sensibilitzar els ciutadans respecte els problemes de la pobresa en la nostra societat, i procurar una major consciència cívica que permeti esdevenir solidaris amb els col·lectius exclosos.
- Denunciar les causes de la pobresa i de l'exclusió de moltes persones de la nostra societat, i aportar propostes de solució a les administracions i a la societat civil.

Al llarg del 2001, els membres de l'equip de la Fundació Arrels han continuat fent la seva tasca de construcció d'humanitat entre els Sense Sostre de Barcelona: múltiples històries personals -algunes de fascinants- i nombrosos diàlegs que romandran en el silenci de l'anonimat social; situacions que semblen no tenir cap connexió amb els grans esdeveniments de l'any. I, tanmateix, el món sencer batega misteriosament a cada carrer de Barcelona, on hi ha habitants vinguts de tots els continents i on es viuen les contradiccions econòmiques i socials pròpies de l'actual moment històric.

No hi ha dubte, una imatge del 2001 restarà en la nostra memòria durant molt de temps: l'ensorrament de les torres bessones de Nova York. I un sentiment romandrà en el nostre cor: la sensació d'apocalipsi que va invair aquell dia els esperits dels nordamericans i de bona part del món occidental. Des de 1814, quan els britànics van destruir la ciutat de Washington, els Estats Units no havien rebut cap atac al seu territori continental. Precisament va ser una agressió exterior allò que van viure grans zones del món entre els segles XIX i

L'ONU declara el 16 d'octubre Dia de l'Alimentació al Món. Des de la cimera de 1996 s'han fet progressos, però encara hi ha 816 milions de persones al món que passen fam a diari.

2001: any apocalíptic, any de construcció

“Hi ha una altra manera de concebre la mundialització: des de baix i des de tots”

XX, quan les potències industrials van decidir fer del planeta una gran fàbrica al servei d'Occident. Europeus i nordamericans

van desembarcar d'una manera o altra a Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina, per a obrir mercats per a les seves pròpies indústries i per a obtenir matèries primes a baix preu. Es van

posar els fonaments d'allò que als anys 50 s'anomenà "Tercer Món". Entre les respostes dures a l'Imperialisme, en destaquen dues: els moviments d'alliberament d'Amèrica Llatina (a l'últim terç del segle XX) i els grups fonamentalistes islàmics. Els musulmans dels països àrabs no han perdonat a Occident haver destrossat el passat islàmic ple d'esplendor, ni han perdonat tampoc el suport incondicional d'Estats Units a Israel, país que ha fet inviable l'Estat de Palestina.

El 2001 ha estat també l'any del primer Fòrum Social Mundial de Porto Alegre (Brasil), alternatiu al Fòrum Econòmic Mundial de Davos (Suïssa). Després del moviment zapatista de Mèxic i dels grups antiglobalització que s'han anat manifestant

contra les grans cimeres dels països rics, el I Fòrum de Porto Alegre ha estat l'assemblea mundial que ha presentat alternatives a l'actual mode en què s'està globalitzant el món, que genera desigualtats i produeix bosses importants de marginació. Hi ha una altra manera de concebre la mundialització: des de baix i des de tots.

I és que el 2001 no ha estat només un any de destrucció (11-S, guerra contra Afganistan, violència a Palestina-Israel, crisi econòmica argentina, milers de refugiats i desplaçats), sinó que també ha estat un any de construcció (Porto Alegre, arribada dels zapatistes al congrés mexicà, procés de pau a Irlanda del Nord). Volem destacar el treball de tantes

ONGs que posen cada dia els fonaments d'una humanitat que vol viure amb dignitat. Sovint es tracta d'una tasca local amb visió global, com la que fa a Barcelona la Fundació Arrels al costat de moltes persones que es veuen abocades a viure sense casa, al carrer.

José Sols, responsable de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS (URL)

“Les ONGs posen els fonaments d'una humanitat que vol viure amb dignitat: una tasca local amb visió global”

Les nostres ciutats continuen gaudint d'una remarcable qualitat de vida. Llàstima que milers de persones viuen al carrer. "Què fer?". Resposta habitual: "No parlar-ne".

Centenars d'immigrants es tanquen pacíficament a vuit esglésies de Barcelona a partir del 23 de gener per a demanar "papers per a tothom". Milers de manifestants els hi donen suport al carrer. Les ONGs afirmen que Espanya necessita 300.000 immigrants cada any per a mantenir un índex de població activa acceptable.

Claus per entendre el desarrelament

En el decurs de la nostra tasca hem detectat una sèrie de factors que han afavorit el desarrelament dels sense llar. Per una banda, existeixen carències procedents de causes estructurals i per altra banda, les que procedeixen de la vulnerabilitat mateixa de la persona.

Agrupem aquests factors en 4 grans grups:

- Factors afectius i familiars.
- Factors socials i culturals.
- Factors laborals i econòmics.
- Factors de salut.

Les combinacions d'aquests factors, juntament amb els anys d'estada al carrer, l'edat i l'experiència de vida de cada persona, configura el que anomenem diferents nivells de desarrelament:

- **Nivell inicial:** persones joves amb una estada curta al carrer.
- **Nivell avançat:** persones que mantenen possibilitats d'estabilització de la situació a mig termini i una estada d'1 a 3 anys al carrer.
- **Nivell consolidat:** persones d'edat avançada amb greus problemàtiques i una estada de més de 3 anys al carrer. Aquest col·lectiu és el principal focus d'atenció d'Arrels.

Factors afectius i familiars

En general, les persones sense llar tenen greus mancances pel que fa a les seves relacions afectives i familiars. Aquestes mancances es concreten en:

- **Les relacions afectives:** Gran part dels sense sostre han trencat les seves relacions familiars. Acostumen a ser persones solteres o separades i amb grans ruptures personals; fins i tot es detecten casos en què imposen una distància amb la família per evitar de reconèixer el "fracàs" de no haver aconseguit l'objectiu que es van proposar quan van abandonar casa seva per anar a treballar. En els darrers anys, menors sols i unitats familiars amb menors, provinents especialment de l'Europa Oriental i del Nord d'Àfrica, comencen a formar part del col·lectiu dels sense llar.
- **La biografia:** L'element comú en les històries de vida dels sense llar és la manca de suport suficient i adequat en la infantesa i l'adolescència i, en general, en els moments de conflicte.
- **L'allotjament:** Els sense llar no disposen d'un habitatge estable i alternen la vida al carrer amb allotjaments precaris, massificats i poc salubres.
- **L'alimentació:** Tot i comptar amb una xarxa de serveis alimentaris, a la pràctica l'alimentació no resulta equilibrada. En la

Per què hi ha persones sense llar?

majoria dels casos, l'esmorzar està totalment desatès, el dinar resulta ser l'únic àpat cobert i el sopar s'atén molt insuficientment. Sovint els sense llar han d'efectuar llargs desplaçaments a peu fins aquests serveis, cosa que els ocupa diàriament moltes hores.

Factors socials i culturals

En relació amb gran part dels beneficis que ens atorga l'anomenat Estat del benestar, es pot pràcticament afirmar que els sense llar personalitzen el fracàs d'aquest sistema de garantia de drets.

Claus per entendre el desarrelament

Factors afectius i familiars

L'allotjament
L'alimentació
Les relacions afectives
La biografia

Factors socials i culturals

Els serveis socials
El sistema educatiu
La sindicació
Els moviments migratoris
Els aspectes legals

Factors laborals i econòmics

Els recursos econòmics mínims
L'ocupació

Factors de salut

La salut mental
Les addiccions
La salut orgànica

Cal també destacar l'aïllament social com un dels trets característics d'aquest col·lectiu. Un aïllament que sorgeix per les dificultats d'organitzar-se i de trobar líders i alhora, de tota una sèrie de problemàtiques que els empenyen a unes formes de supervivència basades en la individualitat i en l'assoliment d'objectius immediats.

- Els serveis socials: Si es manté la precarietat de les persones sense llar, que en molts casos ja han estat ateses per infinitat de treballadors socials i serveis sense trobar respostes eficients, la xarxa de serveis socials ha fracassat. La curta història de l'actual sistema d'atenció social, l'escassetat dels recursos, l'aplicació d'aquests recursos en benefici d'una majoria i la necessitat de la seva rendibilitat, poden ser alguns dels factors que expliquen la seva ineficàcia.

- El sistema educatiu: El nivell de coneixements dels sense llar és baix. El fracàs escolar en els més joves o l'inici prematur de l'activitat laboral en el cas dels de més edat, els ha impedit dotar-se d'habilitats per a accedir a un treball estable i fugir així de feines molt especialitzades i de baixa remuneració.

- La sindicació: L'incompliment dels drets dels ciutadans es fa evident en el cas dels sense llar. Lluny d'unir esforços per reivindicar-los, acudeixen, en el millor dels casos, a la xarxa assistencial per tal de solucionar els seus problemes més immediats i obvien la possibilitat d'organitzar-se. Els moviments sindicals, que podrien esdevenir plataformes

reivindicatives, focalitzen els seus esforços en el suport als treballadors en actiu i deixen de banda els interessos de les persones en situació d'exclusió social.

- Els moviments migratoris: Adaptar-se a un nou país, a una nova ciutat i sentir-s'hi acollit és un repte tant per als nouvinguts com per al país que acull. La llunyania de la terra d'origen i les dificultats que representa buscar una feina són, entre d'altres, factors de desarrelament. En el cas dels immigrants extracomunitaris no regularitzats s'afegeix la qüestió legal, que acostuma a impedir una adequada integració.

- Els aspectes legals: El principal problema dels sense llar és la indocumentació. En la majoria de casos no disposen de document nacional d'identitat, passaport, targeta sanitària o empadronament, o no els tenen actualitzats. Un dels problemes més greus que detectem, és l'enorme dificultat amb què es troben les persones que han complert condemna, per delictes generalment menors, a l'hora d'integrar-se de nou a la societat.

Factors laborals i econòmics

El sistema econòmic actual és, des de fa dècades, cíclic i competitiu. Expulsa les persones de més edat i acadèmicament menys preparades. La cada vegada més complicada incorporació al món laboral, priva molts joves d'adquirir compromisos i responsabilitats personals.

- **Els recursos econòmics són mínims:** Els llocs de treball a què pot accedir aquest

col·lectiu acostumen a ser precaris (de curta durada i baixa remuneració) o propis de l'economia submergida, fet que no els permet adquirir o llogar un habitatge. Les rendes dels sense llar que disposen de prestacions estables procedeixen, pràcticament en la seva totalitat, de Pensions No Contributives (PNC). Aquest subsidi consta de 14 mensualitats de 258,68€ (43.041 ptes.) Aquest ingrés tan sols cobreix el 70 % del cost d'un mes d'allotjament (només dormir) en una pensió econòmica. Atès el que acabem d'exposar, és evident que el beneficiari d'aquest subsidi queda "condemnat" a acudir a d'altres institucions que, en major o menor grau, limiten el seu grau d'autonomia.

- **L'ocupació:** No disposar d'un treball minva la capacitat organitzativa de la persona i el desocupat acostuma a no trobar sentit al temps de què disposa ni una raó motivadora. La frustració personal i la desmotivació poden abocar a conductes addictives o consolidar-ne d'incipients.

Factors de salut

La xarxa sanitària actual aborda l'assistència des de tres fronts diferents: la salut en general, la salut mental i les toxicomanies. Aquest tipus d'organització fa impossible tractar les persones de forma integral i no té en compte que sovint els sense llar pateixen diverses patologies alhora.

- **Salut mental:** En relació amb les persones en situació d'exclusió social, el

Programa d'Atenció del CAP de Salut Mental de Ciutat Vella-Sant Joan de Déu, que des del 1999 atén usuaris del Centre Masia Can Plans (alberg municipal), de l'Alberg de Sant Joan de Déu i d'Arrels Fundació, ha detectat un nombre molt elevat de casos d'esquizofrènia i de trastorns de personalitat.

Precisament són aquestes patologies la causa del seu desarrelament. Per tant, són persones malaltes sense atenció sanitària que, pel desconeixement que tenen de la seva pròpia malaltia i la inexistència d'un entorn familiar favorable, no accedeixen a les xarxes públiques i privades d'atenció.

- **Addiccions:** Les addiccions són una realitat sovint present en molts dels sense llar. Aquestes malalties emmascaren un seguit de carències que han dificultat la convivència i el fet de poder afrontar la vida amb realisme. L'acompanyament personal facilita el camí per fer front a l'addicció que pateix (alcoholisme, ludopatia, drogaaddicció, etc.) Cal recordar que l'alcohol és una droga legal, barata i accessible a totes les economies.

- **Salut orgànica:** Els sense llar pateixen moltes malalties greus, en molts casos de forma simultània. No disposen de targeta sanitària ni d'un centre de referència que faci un seguiment del seu estat de salut. Fan demandes als serveis d'urgència només en situacions extremes. Aquests serveis, més enllà d'efectuar un diagnòstic, no compten amb recursos socials que garanteixin el seguiment del tractament. Aquest fet provoca l'agreujament de l'estat del pacient.

Contactem amb els que no tenen llar. Iniciem un procés d'acompanyament. Treballem per arribar al màxim nivell d'autonomia. Respectem el ritme de cada persona. Ens coneixem.

145 voluntaris i 11 persones

contractades conformen l'equip humà de la Fundació Arrels. Un equip que un any més, ha fet possible assolir els objectius de l'entitat. Voluntaris i treballadors s'han coordinat en les tasques d'atenció directa, comunicació i administració de l'entitat.

Per Arrels, la participació del voluntariat és bàsica. La seva participació esdevé fonamental perquè el sense llar recuperi la dignitat i els seus vincles emocionals. El voluntariat també permet ampliar

l'àmbit d'incidència de l'entitat i es constitueix com portaveu dels exclosos. Cada una de les persones que dediquen part del seu temps a tasques de la fundació, aporta la possibilitat de crear nous vincles i noves arrels, sempre des de la igualtat i el respecte.

Per la seva banda, l'equip de professionals aporta els coneixements i els recursos que permeten afrontar, de manera ordenada, les diverses problemàtiques que es presenten.

Durant l'any 2001, 2 persones s'han incorporat a l'equip professional de l'entitat que, juntament amb voluntaris, gestiona i coordina la tasca d'Arrels. Són: 1 director, 1 responsable dels programes d'atenció directa, 1 responsable de comunicació, 2 educadors socials, 2 psicopedagogues, 2 treballadors socials, 1 responsable de la logística i el manteniment i 1 informàtica.

Durant el mateix any, s'han organitzat 9 sessions informatives per a nous voluntaris i han col·laborat amb Arrels 145 voluntaris (18 persones més que l'any anterior). Això significa un total de 23.500 hores dedicades a l'atenció i l'acompanyament de persones sense llar.

Els voluntaris prenen la paraula

La tasca d'Arrels resultaria impossible sense la dedicació i l'empenta dels voluntaris.

Des d'aquest espai, volem agrair la vostra perseverància i alegria. Gràcies per tot!

"Fa bastants anys que sóc voluntària del Centre Obert Arrels. La meua manera de ser-hi present ha anat canviant, tant per l'edat com per les experiències viscudes en aquest àmbit. Són molts els amics que tinc, i he tingut, gràcies a l'aixopluc d'Arrels.

Seguint un d'ells, el Búfalo, vaig començar a entrar com a voluntària a presons (nova experiència i nou enriquiment). Ara són bastants els usuaris d'Arrels que, per diverses i

"Me paro un momento en la calle para hablar con Juan, una persona que vive en la calle desde hace muchos años, e intercambiamos algunas bromas. Después de hablar unos minutos, me tiende su mano y nos la estrechamos amigablemente. Al girarme noto unos ojos que me miran con curiosidad. No hace falta preguntar al dueño de esta mirada lo que piensa: "¿Qué hace esa chica hablando -¡y riendo!- con ese hombre?" No me inmuta. Ya estoy acostumbrada. Le aguanto la mirada unos segundos y prosigo mi camino.

Sin embargo, esos ojos se quedan clavados en mi mente y me hacen pensar, pues la curiosidad que expresan me muestra que lo que acabo de hacer "no es normal". ¿Hasta dónde hemos llegado? Es incomprensible y me resulta doloroso que situaciones como ésta sean inusuales cuando lo raro, lo que nos debiera sorprender, es que cientos de personas pasen con indiferencia a un metro de distancia de una persona que, por no tener, no se tiene ni a sí misma. ¿Acaso no tenemos la jerarquía de valores un poco alterada?

desafortunades circumstàncies, estan complint condemna. Quan ho sabem, anem a veure'ls i somriuen agradablement en recordar la casa d'Arrels; és com si l'exterior s'hagués acostat a ells. La seva enyorança de llibertat els apropa a tot allò que van viure gràcies a l'acolliment de l'entitat. Certament, Arrels pot ser un referent per a molts a qui la vida no ha estat fàcil. El voluntari pot fer de pont entre ells i la societat marginadora."

Elisa Fàbregas, 69 anys, voluntària Centre Obert

Es a raíz de este hecho, al analizar mi casi diaria relación con Juan, cuando realmente me doy cuenta del cambio que los usuarios de Arrels han obrado en mi. Porque ya no veo "pobres" ni "borrachos" y ya no puedo pasar a su lado sin pararme. Veo personas, personas fuertes o débiles, con sus defectos y virtudes, personas con un pasado duro, un presente desdichado y quién sabe qué futuro en esta sociedad de la competitividad y la intolerancia.

Y es en este punto donde Arrels se me presenta - al igual que a ellos- como un oasis donde existe la oportunidad de vivir, de ser persona, de olvidar el pasado, mejorar el presente y poder pensar en un futuro. Un oasis semanal donde yo aprendo más que ellos. Porque para mi no son "los sin techo". Son personas con un punto en común pero muy distintas entre ellas. Personas con toda la complejidad y profundidad que implica este término. Personas que me enseñan el valor de la lucha, del sacrificio, y muestran su generosidad y su bondad cuando, finalmente, pueden hacer un alto en el camino."

Isabel Huber, 22 anys, voluntària Centre Obert

Un altre any al costat dels sense llar

Juntament amb la comunicació i sensibilització social, el principal àmbit d'actuació de la fundació és l'atenció directa als sense llar. Aquesta atenció s'articula en els següents programes: Carrer, Centre Obert, Atenció individualitzada, Accés a l'Habitatge, Salut Mental, Taller ocupacional i Hospitals.

Aquests programes permeten un compromís a llarg termini amb la persona sense llar, ja que cobreixen pràcticament tots els àmbits de la persona: salut, relacions afectives i

habitatge. La Fundació Arrels s'ha fixat l'objectiu de cobrir aquestes necessitats, des del primer contacte amb el sense llar fins a la seva, si és possible, total autonomia.

Per altra banda, cal mencionar que la prioritat de l'entitat és atendre les persones amb carències més greus i establir canals que facilitin el seu accés a la xarxa de serveis socials. Malgrat aquesta prioritització, el Centre Obert orienta a totes les persones en situació inicial de desarrelament cap als serveis on rebran una atenció més adequada.

Centre Obert

Un espai comú de trobada

El Centre Obert és un espai diürn d'accés lliure on les persones sense llar de Barcelona troben una oferta de serveis i un punt d'acollida.

La confluència de voluntaris, professionals i d'altres sense llar al Centre Obert, juntament amb els serveis i activitats que s'hi desenvolupen, faciliten:

- l'acolliment a les persones que presenten situacions més greus de desarrelament.
- l'orientació a les que poden assolir un major nivell d'autonomia personal.
- el suport i acompanyament als sense llar amb més carències i dificultats per raons d'edat, de salut o per l'evolució de la seva situació.
- Prop del 50% de les persones ateses (279) tenen menys de 50 anys.

- 90% homes i 10% dones
- El 28% ha nascut a Catalunya, un 35% procedeix de la resta de l'Estat i el 37 % restant són estrangers.

Un petit reconeixement.- El Centre Obert d'Arrels ha estat seleccionat com a un dels projectes exemplars d'enguany en la convocatòria "Un techo y un futuro" de la Fundació Telefónica, en què van participar 69 entitats de tot l'Estat dedicades a l'atenció a persones sense llar.

Persones ateses l'any 2001

20 anys o menys

2

De 21 a 30

51

De 31 a 40

93

De 41 a 50

133

De 51 a 60

107

De 61 a 70

77

71 o més

39

No se sap

62

Atenció Individualitzada

Cada persona és única

Els treballadors socials i els educadors coordinen el treball d'acompanyament dels voluntaris i confronten amb cada una de les persones ateses els reptes de futur.

- S'ha atès de forma individualitzada **102 persones**.
- **649 visites i controls mèdics** demostren els greus reptes de salut a què s'han d'afrontar els sense llar.
- **181 connexions** amb menjadors públics, centres de dia, oficines d'empadronaments i d'altres serveis de la xarxa social.
- Sovint hem de realitzar petites gestions (acompanyar a la pensió, al restaurant, al banc, etc) que, malgrat la seva aparent simplicitat, són difícils per a algunes de les persones que acudeixen a Arrels. L'any 2001, **360 gestions**.

Taller Ocupacional

Una nova troballa

A l'abril es van iniciar les activitats del Taller Ocupacional. Cada matí es treballen aspectes de la vida quotidiana com

l'alimentació, la cura personal, el compliment d'un horari mínim, les habilitats manuals i finalment, la recuperació de les relacions interpersonals.

Es tracta d'un complement a l'inici del Pla de Treball individual.

- **43 participants**
- **Una pedagoga** i un reduït grup de voluntaris han fet possible iniciar el taller

Alguns dels treballs més significatius han estat:

- la realització de decorats amb motiu de les celebracions del Centre Obert
- la realització de 8 decorats per a la representació del "Juan Tenorio", escenificada pel Grup de teatre El Triangle del barri de Sant Antoni, a la festa de Tots Sants
- el Pessebre
- la confecció de 200 postals de Nadal

Programa de Carrer

Primer contacte amb els sense llar

14 voluntaris han recorregut els carrers de Barcelona durant el 2001 a la recerca de les persones que dormen al carrer.

Organitzats en parelles, els voluntaris detecten els sense llar i procuren iniciar uns vincles que permetin, a curt o llarg termini, establir un clima de confiança perquè, en definitiva, és l'amistat el que enllaça a les persones.

Coordinats per un professional, els voluntaris aborden cada cas de forma individual i, gràcies a les visites setmanals i l'oferiment de petits serveis, es procura que el sense llar recuperi paulatinament la motivació.

- S'ha contactat amb **90 persones**.
- **El nom** és l'única informació que se n'ha extret.
- 14 voluntaris **han visitat setmanalment**, en alguns casos, als sense llar més desarrelats.
- **Ciutat Vella, Paral·lel, Sagrada Família i Estació de Sants** són les principals zones de treball.

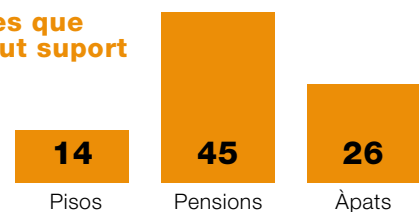
Programa d'Accés a l'Habitatge

Garantir el més bàsic

L'allotjament i l'alimentació són una de les primeres necessitats que s'atenen quan s'incorpora una persona al programa de seguiment i, òbviament, són aspectes que es mantenen al llarg del temps.

- A fi de millorar la qualitat de l'habitatge s'han posat en funcionament **3 pisos**:
 - 1 pis tutelat de 5 places d'habitacions individuals, que té com a objectiu recuperar les habilitats de viure en una llar.
 - 2 pisos amb un total de 5 places d'habitacions individuals que intenten trencar l'aïllament que comporta viure en una pensió.
- S'ha contactat amb **3 restaurants** propers al Centre Obert que faciliten els àpats (sopars) no coberts pels menjadors públics.

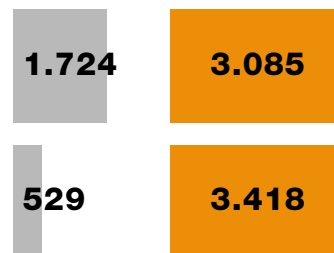
Persones que han rebut suport

En molts casos, els sense llar disposen de petites prestacions econòmiques que resulten insuficients per mantenir un habitatge. El suport d'Arrels, que en comparteix el pagament, els facilita un sostre.

Nits d'allotjament

Àpats

Pagats per: l'interessat/da Arrels

Programa de Salut Mental

Quan la malaltia és la causa de l'exclusió

Des del 1998, funciona un programa d'atenció psiquiàtrica al col·lectiu dels sense llar de Barcelona. Un equip mèdic visita regularment persones del centre "Masia Can Planas" (alberg municipal per a sense llar en fase consolidada), de l'Alberg de Sant Joan de Déu i d'Arrels Fundació.

A continuació us detallem els trastorns que el programa ha detectat entre les persones que atenem a Arrels i l'estat en què es troba cada cas.

Diagnòstic	Trastorn psicòtic	6
	Trastorn de personalitat	2
	Enolisme	4
	Trastorn afectiu	1
	Demència	1
	Total	14

Derivacions	Seguiment Arrels	9
	Abandonaments	3
	Hospital psiquiàtric	1
	Pendent residència	1
	Total	14

L'Equip de Salut Mental ha realitzat diverses consultes i orientacions sobre pacients, així com sessions de formació específica amb els membres dels equips d'Arrels.

La dificultat d'abordar al carrer a les persones amb trastorns mentals provoca que el nombre de beneficiaris del programa sigui fins al moment reduït. La intervenció que l'equip realitza a l'alberg municipal Masia "Can Planas" constata que més equipaments residencials facilitarien l'atenció i la millora dels malalts mentals sense llar.

Programa d'Hospitals

Suport personal en la malaltia

L'ingrés d'un sense llar a un hospital o centre de convalescència s'agreuja per la soledat i la manca de família i amics.

La bona coordinació dels voluntaris de l'equip d'hospitals, del personal sanitari i dels treballadors socials d'Arrels permet donar suport de manera continuada a les persones ingressades.

- els 9 voluntaris de l'equip han visitat a **52 persones hospitalitzades**
- l'equip ha realitzat un total de **511 visites**

Quan comunicar és conscienciar

El programa de sensibilització i comunicació constitueix, juntament amb l'atenció directa als sense llar, l'eix fonamental de l'activitat d'Arrels.

El contacte diari amb els sense llar, iniciat fa gairebé quinze anys, reclama que realitzem accions dirigides al conjunt de la societat per tal de:

- informar sobre aquest fenomen social i generar un estat d'opinió favorable a la prevenció i a la solidaritat amb els exclosos, concretament amb els sense llar.
- afavorir l'estudi de les causes de les situacions d'exclusió.
- transmetre l'opinió i les propostes d'Arrels respecte al treball amb els sense llar als àmbits relacionats amb l'exclusió social.
- oferir-se com a vehicle de solidaritat i suport a aquest col·lectiu.

Enfortiment de la base social d'Arrels

Prop de 2.000 persones i entitats conformen la base social d'Arrels. Es tracta de socis, donants i voluntaris que amb el seu temps i les seves aportacions fan possible la tasca de l'entitat. Algunes de les accions que han permès aquest enfortiment han estat:

- L'enviament de la memòria del 2000 a **4.000 persones**.
- La impressió de **15.000 tríptics informatius** per arribar a un col·lectiu més ampli de població.
- Edició de 2 números de la revista Arrels Fundació amb un tiratge de **3.000 exemplars**
- Campanya de Nadal: els mailings personals i l'encartament en diverses revistes d'àmbit català han contribuït a l'ampliació del nombre de socis i de la base social

Generar un estat d'opinió favorable als sense llar

L'any 2001 ens ha permès explicar i clarificar moltes qüestions a la ciutadania. En concret, s'han realitzat un total de 65 intervencions (un 20 % més que l'any anterior). Destaquem:

36 xerrades i taules rodones: II Jornades d'Associacionisme i Voluntariat - Incavol (Barcelona); I Seminari sobre quart món i exclusió social - GATS, Grups Associats pel Treball Sociocultural. Del 16 d'octubre a l'11 de desembre. (Barcelona); Jornada de Formació de Càritas Catalunya. 15 i 16 de juny. (Barcelona), entre d'altres.

Més de 1.000 persones han participat en les activitats dirigides a estudiants d'educació secundària, universitaris i agrupacions d'adults: Escola Anna Ravell de Barcelona, Escola Egmont højskolen de Copenhague (Dinamarca) per a joves amb discapacitats físiques.

Sensibilització i comunicació

5 col·laboracions escrites: Petjades. Unió de Religiosos de Catalunya (Setembre 2001); Casp&Tics. Casp Antics Alumnes Associats. Núm. 120; Entrevista a la revista Metro (02/04/01); El 9 Nou. Periòdic Independent del Vallès Oriental (19/01/01), entre d'altres

16 insercions en mitjans de comunicació: 1 reportatge en l'espai ONG's del Telenotícies de TV3 (09/02/01); 1 reportatge en el programa Signes dels Temps, de TV3 (23/12/01); 4 col·laboracions en programes radiofònics: "El matí de Catalunya Ràdio" i "Els batecs dels carrers" (19/04/01); Reportatges i insercions en diverses edicions de El Periòdic de Catalunya (1/12/01 i 25/12/01) i La Vanguardia (15/12/01); Falques publicitàries a Ràdio Estel i a ComRàdio durant les festes de Nadal.

Altres intervencions consistents a participar en estudis de temes relacionats amb l'exclusió i les carències que comporta, i donar suport a estudiants en el seus treballs d'investigació i recerca.

Les xarxes relacionals

Més enllà d'enfortir els vincles amb les entitats amb què col·laborem, la fundació ha iniciat noves relacions institucionals amb entitats catalanes i d'arreu.

Cal destacar que:

- Arrels ha rebut un dels premis del concurs Prácticas Ejemplares de la Fundación Telefónica i la Universidad Pontificia de Comillas de Madrid.
- Hem participat al Consell de Benestar de l'Ajuntament de Barcelona "Grup Pobresa"
- Hem participat en el Seminari de reflexions i debat sobre l'accés a l'allotjament de col·lectius vulnerables de la FEANTSA (Federació Europea d'Organitzacions d'Atenció a Persones Sense Llar)
- Col·laborem amb Càritas Diocesana de Barcelona i la Fundació Busquets de Terrassa.
- Hem participat en l'organització de la conferència "Del neoliberalisme a la precarietat social" per José Luís Segovia a què van assistir 200 persones.
- Hem col·laborat en estudis i investigacions: "Els Sense Llar a Catalunya" Institut DEP; "Llibre Blanc III Sector"; "L'impacte social de la LAU" Institut DEP.

Es manté relació amb diversos organismes públics locals, autonòmics i estatals. Les organitzacions privades amb qui col·laborem són, gairebé sempre, d'àmbit geogràfic proper.

Amb la voluntat d'apropar la realitat del quart món als més joves, Arrels ha rebut des dels seus inicis, la visita d'alumnes de diverses escoles. Els joves, que es mostren interessats a conèixer les causes que provoquen les situacions d'exclusió social, sovint manifesten certa sorpresa quan descobreixen "l'altra cara" de la ciutat. Per exemplificar aquesta tasca, us presentem les reflexions del Marcel·lí Mora i de la Lúdia Quesada, professor i alumna de 4t d'ESO de l'Escola Anna Ravell del Poble Sec de Barcelona.

El professor

"És ja el tercer any que alumnes de la nostra escola visiten, amb periodicitat trimestral, la Fundació Arrels. L'activitat es programa en el marc del crèdit variable interdisciplinari (socials-religió) anomenat "Marginació, pobresa i quart món". Aquest crèdit s'ofereix a 4t d'ESO, per tant, els alumnes tenen entre 15 i 16 anys. Les nostres visites duren entre una hora i mitja i dues hores. Primerament, un representant de l'entitat ens fa una xerrada sobre què és Arrels i el seu treball amb els sense sostre. Després, una volta comentada per les dependències del centre completa la visita. Cada visita al cap i a la fi, esdevé única a partir de la participació dels alumnes. La valoració que alumnes i professors fan de l'activitat és sempre molt positiva.

Entenem que visitant Arrels sortim del marc habitual del procés d'ensenyament-

aprenentatge. L'alumne aprèn en un espai fora de l'escola .

I és que no aprenem només a les aules i mitjançant els professors, sinó que cada lloc on ens trobem, cada persona o situació amb què coincidim, és una ocasió per al nostre aprenentatge. En aquest sentit, la visita a Arrels és una oportunitat privilegiada perquè l'alumne aprengui d'una manera directa (envoltat de l'objecte del seu aprenentatge) i no mediatitzada per un tercer: el professor es converteix en un simple acompanyant que facilita l'encontre entre el grup d'alumnes i l'entitat i la seva tasca. Això aboca l'alumne a un nou rol, més actiu, i a una presa de consciència sobre la realitat del quart món molt més fàcil. Aquest encontre directe permet també als nostres joves de palpar i visualitzar experiències concretes de valors com la solidaritat, el compromís, i la gratuïtat. Aquests valors deixen així de ser paraules abstractes i es mostren de manera propera en els projectes i les persones de l'entitat. Això comporta de totes totes una arma important davant del conformisme social dels ciutadans que comencen a ser els nostres alumnes: potser la passivitat i l'immobilisme, la falta de compromís en la millora de la societat són, en part, fruit de la falta de contacte proper amb projectes entusiastes, amb entitats i persones convençudes que un altre món és possible i entregades a aquesta lluita. Els valors s'aprenen sobretot per "contagi"; per tant,

és molt valuós posar els alumnes en situació d'alt risc de contagi.

L'escola no pot ser només transmissora d'uns coneixements empaquetats en lliçons amb l'únic objectiu que els alumnes els assoleixin. En aquesta línia, la visita a Arrels vol ajudar l'alumne a descobrir el món de la marginació i dels sense sostre, no com a lliçó per aprendre, sinó com a realitat social propera i també, com a realitat que pot i ha de ser transformada. És a dir, no es tracta només d'explicar què és el quart món, sinó d'apropar aquest món als alumnes i despertar en ells un desig de reduir la misèria, la injustícia i la desigualtat. Si el jove pren consciència dels problemes i dels reptes de la nostra societat, n'esdevindrà crític, i la resposta d'entitats com Arrels a aquests problemes és una invitació a la seva pròpia responsabilitat.

En conseqüència, la visita a Arrels obre els ulls dels alumnes a una nova realitat i mobilitza tots aquells conceptes necessaris per a entendre-la; comporta per a l'alumne una especial manera de treballar i aprendre (el diàleg, l'observació, etc.) i l'empeny a veure de manera diferent la realitat, sense prejudicis ni estereotips. Alhora, la tasca d'Arrels amb els sense sostre de llarga durada esdevé exemple de perseverància i esforç. Davant de la peresa fatalista, la recerca de resultats immediats i l'individualisme, Arrels, a través dels seus programes, es constitueix com un model de projecte col·lectiu i il·lusionat que mai

no deixa indiferent. El "no hi ha res a fer", el "tothom va a la seva" manifestats pels nostres alumnes tal vegada amaguen un desig solidari que no hem de deixar morir. I és per això que tornarem a visitar Arrels. Gràcies per la vostra tasca!"

Marcel·lí Mora

L' alumna

"Amb aquesta visita hem valorat tot el que tenim, que sovint no valorem, i que per a ells i per a molta més gent del carrer és important. És increïble veure que persones del carrer també alguna vegada han tingut família i ara no tenen res, només soledat. És molt trist, però és la veritat; això és una de les coses que més ens va impactar. On és la seva família? Per què són al carrer?"

Lídia Quesada

Es desconeix el nombre exacte de persones sense llar a Catalunya. Serveixin com a referència, les 2.143 persones ateses per l'Ajuntament de Barcelona durant l'any 2000 i les 7.000 persones detectades per la Diputació de Barcelona a tota la província el 1999.

Qui els atén i com?

A l'estudi "La acción social con las personas sin hogar en España", publicat a finals del 2000 per Càritas Española i la Universidad Pontificia de Comillas, podem trobar resposta a aquest interrogant. L'estudi, dirigit pel sociòleg Pedro José Cabrera Cabrera, és una de les aproximacions més solvents al problema dels sense llar a l'Estat espanyol.

A continuació us apuntem algunes dades relatives a Catalunya:

- Catalunya disposa de 71 centres d'atenció a les persones sense llar, xifra que suposa el 10,6% en relació a tot l'Estat.
- Catalunya, igual que Andalusia (76), Madrid (50) i la Comunitat Valenciana (26), disposa d'un número de centre molt reduït respecte a la seva població.
- Dels 71 detectats a Catalunya, 44 es troben a la província de Barcelona i 26 es concentren a Barcelona capital.
- La Ciutat Comtal és el nucli de població que disposa de més prestacions i serveis i aglutina més personal voluntari i professional.

Acció social a Catalunya

Breus apunts

Titularitat i gestió

Els serveis socials de titularitat pública representen un percentatge molt reduït. Mentre que a Catalunya hi ha 24 poblacions de més de 40.000 habitants, tan sols 13 compten amb recursos de responsabilitat pública i només en 8 poblacions la gestió la realitza l'ajuntament.

Percentatge de titulars i gestors dels serveis

	Titularitat	Gestió
Pública	26 %	13 %
Privada	22 %	29 %
Càritas	25 %	33 %
Entitats religioses	24 %	22 %
N/S	3 %	3 %

Tret de la ciutat de Barcelona, on conviuen els serveis públics, privats, de Càritas i d'entitats religioses, només Cervera, Lleida, Mataró, Reus, i Vic disposen de més d'un servei.

Un acompanyament a llarg termini

L'acompanyament a les persones sense llar suposa una sèrie de fases i de variables a tenir en compte. L'escassetat de recursos de suport constata, una vegada més, les limitacions de la xarxa d'atenció als sense llar.

Serveis o entitats amb:

Treball de carrer	5
Centres de dia	6
Atenció en Salut Mental	3
Inserció laboral	8
Empreses Inserció laboral	2

Despesa en l'atenció social als sense llar

L'estudi estima en 10.299.837.059 de pessetes la despesa directa en l'atenció social als sense llar en tot l'Estat. Dit d'una altra manera: per habitant i dia, els espanyols gastem 71 cèntims de pesseta per a atendre als nostres cociudadans més desafavorits.

Places disponibles	Albergs	Pensions	Pisos	Total allotjament	Places de menjador
	Estada temporal	Estada temporal	Estada de caràcter permanent		Majoritàriament només cobreixen l'àpat del dinar
Barcelona ciutat	388	80	50	518	1.234
Resta Catalunya	219	48	41	308	507
TOTAL	607	128	91	826	1.741

Més informació:

Pedro José Cabrera Cabrera, La acción social con personas sin hogar en España (2000). Madrid: Cáritas Española i Universidad Pontificia de Comillas.

Podeu trobar la informació completa de l'estudi a: www.otri.upco.es/centros/principal.htm.

Per què col·laboro?

“Col·laborar amb les entitats és fer palanca contra la injustícia”

Quan penso en la meva col·laboració amb Arrels no puc deixar de sentir i expressar un agraïment per tot el treball dels voluntaris

i els professionals a favor de les persones sense sostre i de totes aquelles persones desvalgudes, excloses, oblidades i empobrides. Fins ara no m'he plantejat ser un voluntari actiu del centre obert d'Arrels, però entenc la meva opció d'associar-me a Arrels com un compromís vers una societat més justa, com una necessitat social d'implicar-nos en aquelles accions de solidaritat que poden obrir portes i dignificar situacions humanes sense esperança. Proporcionar una relació d'ajuda a les persones que porten anys vivint al carrer amb una càrrega negativa de ruptures familiars, de problemes de salut, d'alcoholisme, de malaltia mental, d'atur i d'incomunicació implica moltes coses, tantes que només m'atreveixo a destacar-ne algunes sense voler dir quines són més importants. Descobrim, per més que vulguem maquillar

la realitat que, a les nostres ciutats de l'abundància i dels grans aparadors, trobem persones extremadament pobres. Ells, que no fan declaracions ni parlen de polítiques socials i econòmiques, són els qui més pateixen les estructures socials injustes. La nostra societat no pot avançar oblidant els marges, cada cop més grans, d'exclusió social.

Arrels, des del seu servei i la seva atenció, representa una pressió social a les institucions, a les administracions i a la societat en general. La seva acció implica una dimensió de denúncia i és per això que ha de tenir un gran suport. Aquesta denúncia parteix i participa d'un acolliment a les persones sense sostre i obre un camí que els permet recuperar part del seu rostre desfigurat. Aquesta és la gran aportació de la Fundació Arrels, una acció humanitzadora que ens humanitza més a tots. He sabut de persones totalment trencades i soles a qui únicament s'ha pogut adreçar al número 24 del carrer Riereta. El que en segueix és una relació plena de reptes, un treball lent dedicat a recuperar la dignitat de l'altre. En el fons, el sentit de la meva col·laboració rau en la confiança que em donen les persones dedicades a ajudar els que pateixen un procés de deteriorament greu i que es troben en una situació de precarietat absoluta. Considero que una manera d'avançar és col·laborar amb les entitats que fan palanca, amb la força de la solidaritat, contra la injustícia social.

Xavier Tejedor, soci col·laborador des del 1996

Llar Pere Barnés

Una llar pels sense llar

El projecte de la Llar Pere Barnés es concreta. Durant el 2001 s'han iniciat els

El 1990 va morir en Pere Barnés al Refugi d'Arrels. Era un sense llar que volia comprar-se un carretó per recollir cartrons. Va morir tres dies després d'entrar al Refugi. Tenia 54 anys.

tràmits per obtenir el permís d'obres, que començaran a partir de l'estiu del 2002. Està previst

que la Llar obri les seves portes l'últim trimestre del 2003.

Què és la Llar Pere Barnés?

Situada al Poble Sec de Barcelona, la Llar Pere Barnés és un equipament residencial per a persones sense llar amb problemes de salut. El projecte convertirà un edifici de 4 plantes en un hotel social i una miniresidència amb els serveis corresponents.

- 2 plantes destinades a habitacions individuals
- 1 planta per a espais comuns (sales d'estar, tallers d'activitats, etc.)
- 1 planta destinada a la recepció, oficines, magatzem, cuina i menjador

La Llar es destina a persones amb malalties diagnosticades i també a les que es troben en una situació de crisi personal greu. Per tal d'assegurar el correcte seguiment mèdic i oferir suport i companyia, la Llar romandrà oberta 24 hores atesa per un equip de professionals i voluntaris.

Programa d'hotel social per a persones amb problemes de salut

Una persona sense llar necessita un allotjament permanent on, més enllà de fer nit, trobi acolliment personal i atenció sanitària.

Els tractaments sanitaris precisen estabilitat i control, igual que certes dietes alimentàries. El seguiment d'aquests aspectes resulta enormement difícil si la persona dorm al carrer.

El programa d'hotel social de la Llar facilitarà un espai acollidor tant als sense llar amb malalties ja diagnosticades, com a les persones en situacions personals greus i que no han estat tractades mèdicament.

Programa de miniresidència per a persones sense llar amb malalties mentals

Les altes mèdiques i la manca de recursos especialitzats provoquen la sortida de persones amb greus trastorns mentals dels centres assistencials.

Aquest fet acostuma a accelerar el deteriorament del malalt que, en no tenir família ni un entorn de suport, abandonen el tractament.

Atenent aquestes característiques, l'atenció es realitzarà en un règim residencial obert i amb un seguiment sanitari per part del centre de salut mental de la zona.

Aquest any hem rebut ajuts per valor de 598.572 euros (99,6 milions de pessetes), el 29,6% dels quals han vingut de les administracions públiques, mentre que el 70,4% restant l'han aportat els particulars i les organitzacions que col·laboren amb la fundació. La xifra total suposa un increment del 36,7% respecte a l'exercici anterior.

Fonamentalment, aquest increment es deu a l'ampliació de la base social d'Arrels. Prop de

2.000 persones, entre voluntaris, socis i donants puntuals, han constituït durant el 2001 el suport que ha fet possible la tasca de l'entitat.

Aquesta base social permet dur a terme els objectius d'Arrels amb un grau més elevat d'independència respecte a les administracions públiques, les dotacions de les quals resulten generalment insuficients.

Des d'aquí volem manifestar el nostre agraïment a tots els nostres col·laboradors. A

Compte de Pèrdues i Guanys

Concepte	Any 2000			Any 2001		
	Euros	Pessetes	% s/Total	Euros	Pessetes	% s/Total
Quotes socis	71.571,96	11.908.572	16,35%	121.786,89	20.263.633	20,35
Donatius puntuals de Persones Físiques i entitats Privades	172.806,67	28.752.611	39,47%	268.803,58	44.725.152	44,91%
Subvencions d'Administracions Públiques	159.245,27	26.496.183	36,37%	177.141,07	29.473.794	29,59%
Subvencions Capital traspasades a Ingressos Exercici	23.178,01	3.856.496	5,29%	28.839,37	4.798.468	4,82%
Altres ingressos	11.044,40	1.837.633	2,52%	2.000,99	332.936	0,33%
Total Ingressos	437.846,30	72.851.495	100,00%	598.571,89	99.593.983	100,00%
Compres i treballs realitzats per a altres empreses	52.425,59	8.722.885	12,28%	56.630,35	9.422.497	9,59%
Serveis exteriors, manteniment subministrament	66.098,31	10.997.833	15,49%	142.186,34	23.657.817	24,08%
Sensibilització i campanyes	36.593,61	6.088.665	8,57%	63.351,86	10.540.863	10,73%
Ajuts assistencials	52.621,63	8.755.502	12,33%	57.850,35	9.625.488	9,80%
Despeses de Personal	192.753,50	32.071.484	45,16%	238.054,01	39.608.855	40,32%
Altres despeses	26.347,57	4.383.866	6,17%	32.395,72	5.390.195	5,49%
Total Despeses	426.840,21	71.020.235	100,00%	590.468,64	98.245.715	100,00%

Els nostres comptes

continuació indiquem algunes de les entitats que ens han donat suport. No hi són totes: de vegades, els donatius arriben de forma anònima o se'ns demana no indicar-ne l'origen. En tot cas, tant a les que detallem tot seguit com a la resta que han participat en la nostra tasca, us volem donar les gràcies.

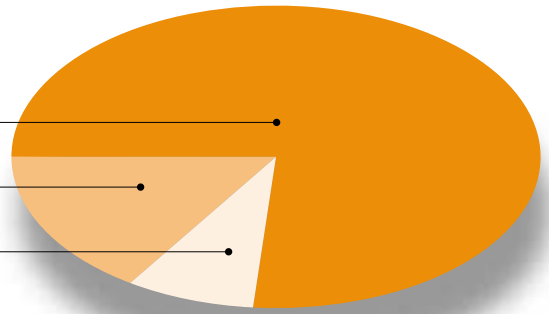
- Asercomex, S.A.
- Fundació Caixa d'Estalvis Sabadell
- Fundació La Caixa
- Fundació Sant Pere Claver
- Fundación Telefónica
- Obra Social Caixa Terrassa
- Obra Social Caja Madrid
- Orona, Sdad. Coop.
- Parròquia de Sant Joan (Gràcia)
- Parròquia Sant Josep Oriol (Eixample)
- Sancor, Asesoría Cio. Exterior, S.L.
- Siars Ibérica, S.A.
- Sistemas de Encuadernación, S.L.
- Ulma, Sdad. Coop.

Balanç de Situació a 31 de desembre del 2001

	Any 2000		Any 2001	
	Euros	Pessetes	Euros	Pessetes
ACTIU				
Immobilitzat	424.503,00	70.631.356	413.806,48	68.851.604
Immobilitzacions materials	423.721,68	70.501.356	412.033,49	68.556.604
Immobilitzacions financeres	781,32	130.000	1.772,99	295.000
Actiu circulant	183.944,91	30.605.857	213.740,59	35.563.442
Deutors	58.329,17	9.705.158	31.774,13	5.286.771
Tresoreria	125.615,73	20.900.699	181.966,46	30.276.671
Total Actiu	608.447,90	101.237.213	627.547,07	104.415.046
PASSIU				
Fons propis	247.906,78	41.248.217	256.010,03	42.596.485
Capital Fundacional	50.370,84	8.381.002	50.370,84	8.381.002
Fons Social	212.166,35	35.301.510	212.166,35	35.301.510
Fons Social	262.537,19	43.682.512	262.537,19	43.682.512
Resultats exercicis anteriors	-25.636,50	-4.265.555	-14.630,41	-2.434.295
Pèrdues i guanys de l'exercici	11.006,09	1.831.260	8.103,25	1.348.268
Ingressos a distribuir en diferents exercicis	219.062,63	36.448.955	199.685,45	33.224.863
Provisions per a riscos i despeses	7.650,88	1.273.000	7.650,88	1.273.000
Creditors a llarg termini	26.997,76	4.492.049	13.282,44	2.210.012
Creditors a curt termini	106.829,84	17.774.992	150.918,27	25.110.686
Deutes amb entitats de crèdit	12.856,27	2.139.105	13.715,32	2.282.037
Creditors comercials	24.001,13	3.993.452	117.075,99	19.479.805
Altres deutes no comercials	69.972,44	11.642.435	20.126,96	3.348.844
Total Passiu	608.447,90	101.237.213	627.547,07	104.415.046

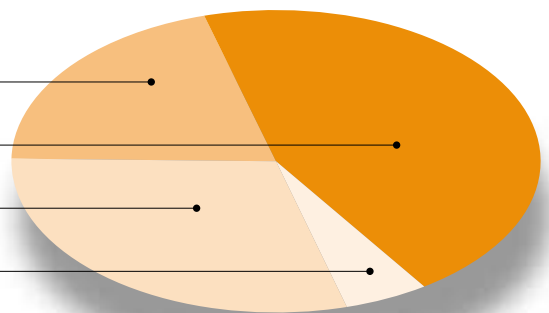
Distribució de la despesa

Atenció Directa	76,4%
Comunicació	15,7%
Estructura	7,9%

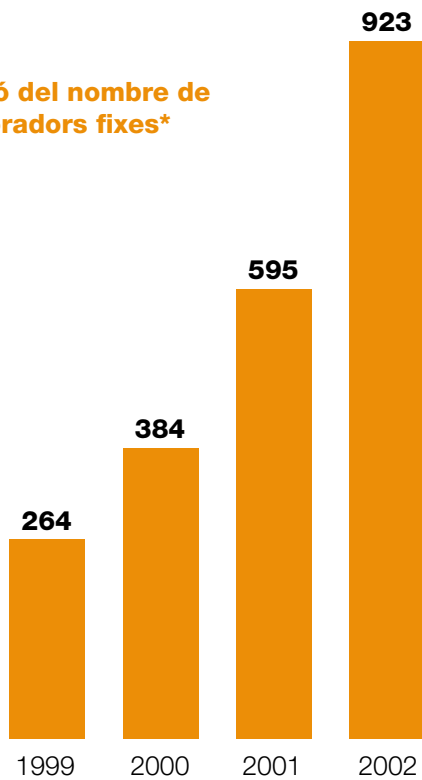

Procedència dels ingressos

Quotes de socis	20,4%
Donatius puntuals	44,9%
Subvencions	29,6%
Altres ingressos	5,1%

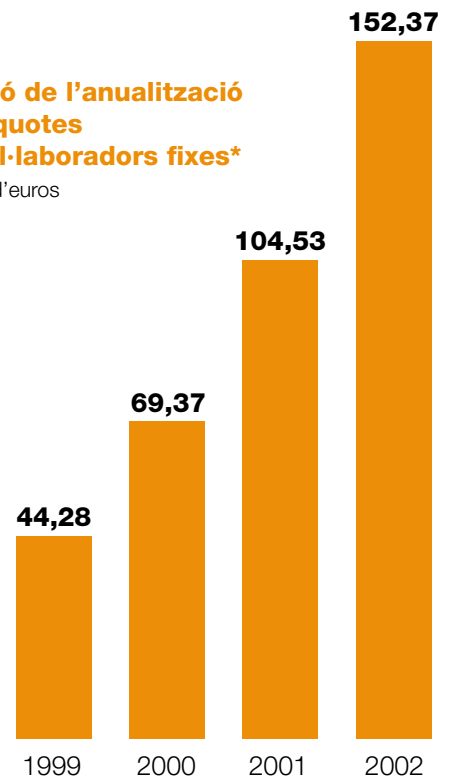

Evolució del nombre de col·laboradors fixes*

Evolució de l'annualització de les quotes dels col·laboradors fixes*

en milers d'euros

* S'indiquen les dades a mes de març perquè aquestes inclouen els nous subscriptors que s'han incorporat arrel de les Campanyes de Nadal.

Voleu col·laborar?

Hi ha moltes maneres de fer-ho:

▶ **Aportant una quantitat de diners amb la periodicitat que es vulgui:**

La Caixa: 2100-0975-28-0200065046

Caixa Catalunya: 2013-0239-12-0200794244

Caja Madrid: 2038-9220-52-6000061963

▶ **Omplint la butlleta que trobareu adjunta a aquesta memòria i enviant-la per fax o correu a la Fundació**

▶ **Formant part del nostre equip de voluntaris**

▶ **Donant a conèixer la problemàtica dels sense llar**

Si teniu qualsevol dubte o desitgeu més informació, no dubteu a contactar amb nosaltres

Fundació Arrels

Carrer Riereta 24, baixos

08001 Barcelona

Telf: 93. 441 29 90

Fax 93. 443 00 77

e-mail: info@arrelsfundacio.org

www.arrelsfundacio.org

Gràcies!

Gràcies

a tots els socis i col·laboradors...
per les seves petites i grans
contribucions

als voluntaris...
pel seu temps i generositat

a les empreses, institucions
i entitats...
per l'esforç

als mitjans de comunicació...
per fer d'altaveu

a tots els sense llar...
pel que hem après

Riereta, 24 baixos
08001 Barcelona
Tel. 93 441 29 90
Fax 93 443 00 77
e-mail: info@arrelsfundacio.org
www.arrelsfundacio.org